

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 27 hallituksen esityksestä lannoitelain

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 1992 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 226.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Maria Teirikko maa- ja metsätalousministeriöstä, johtaja Erkki Heinänen Valtion maatalouskemian laitoksesta, johtaja Juha Niskanen tullihallituksesta, jaostopäällikkö Johannes Ijas Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta, osastopäällikkö Tage Ginstrom Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista, johtaja Jorma Syvälahti Kemira Oy:stä ja tutkija Sampsa Heinonen.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa vuonna 1986 annettu lannoitelaki Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus) sisältyvien Euroopan yhteisöjen (EY) lannoitedirektiivien kanssa. Sopimuksessa Suomi on sitoutunut yhdenmukaistamiseen lannoitteiden sisältämää kadmiumia koskevaa poikkeusta lukuun ottamatta. Yhdenmukaistaminen edellyttää lannoitteita koskevan sääntelyn lisäksi teknisluonteisia muutoksia myös lain muita lannoitevalmisteita eli maanparannusaineita, lannoitettuja kasvualustoja, typpibakteerivalmisteita ja kompostointivalmisteita koskeviin säännöksiin sekä muutoksia valvontaa, seuraamuksia ja tarkastusmaksujen perintää koskeviin säännöksiin. Esitys sisältää ehdotuksen lain kokonaisuudistukseksi.

Laissa säädettäisiin, kuten nykyisinkin, muun muassa lannoitevalmisteiden laadulle ja merkittävälle asetettavista vaatimuksista. Lannoitteiden markkinoinnissa otettaisiin käyttöön lannoiteluettelo, joka sisältäisi luettelon eri lannoitetyypeistä sekä niitä koskevat yksityiskohtaiset laatu- ja merkintävaatimukset. Vain luettelossa mainittuja lannoitteita saisi markkinoida.

Valvonnan osalta muutoksia ehdotetaan lannoitevalmisteiden maahantuontia koskeviin säännöksiin. Ehdotuksen mukaan säännönmukaisista maahantuontitarkastuksista luovutettiin ja niiden sijasta lannoitevalmisteet tarkastettiin rajalla lähinnä pistokokein valmisteita pysäyttämättä. Lain valvontaviranomaisia ja niiden valtuuksia koskevia säännöksiä ehdotetaan lisäksi täsmennettäväksi ja valvontakeinoja lisättäväksi. Elinkeinonharjoittajien olisi tehtävä toiminnastaan ilmoitus valvontaviranomaiselle ja lisäksi heidän tulisi pitää toiminnastaan tiedostoa valvontaa varten. Valvontaviranomaisena toimisi kasvintuotannon tarkastuskeskus.

Lain seuraamusjärjestelmää ehdotetaan lisäksi yksinkertaistettavaksi ja valtuutussäännöksiä täsmennettäväksi. Tarkoituksena on, että lakia alemmanasteiset säädökset annettaisiin jatkossa asetuksen sijasta lähinnä maa- ja metsätalousministeriön päätöksillä. Samalla lakiin nykyisin sisältyviä hyvin yksityiskohtaisia säännöksiä ehdotetaan kaikkien lannoitevalmisteiden osalta siirrettäväksi laista alemmanasteisiin määräyksiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen kanssa.

Valiokunnan kannanotot

Yleistä

Edellä on todettu hallituksen esityksen tavoitteena olevan yhdenmukaistaa Suomen lannoitelainsäädäntö EY:n lannoitedirektiivien kanssa. Valiokunta on ETA-sopimusneuvotteluja koskevilla kannanotoillaan painottanut sitä, että Suomessa käytettävillä lannoitteilla tulee voida asettaa omat kansalliset laatuvaatimukset. ETA-sopimukseen sisältyykin kadmiumin enimmäispitoisuutta koskeva poikkeus. Suomi ja muut EFTA-valtiot saavat kadmiumin osalta rajoittaa lannoitteiden markkinoille pääsyä sopimuksen

voimaantuloajankohtana voimassa olevien vaatimustensa mukaisesti. Tämän mukaisesti hallituksen esityksessä on todettu, että lannoitteille voitaisiin edelleen asettaa ns. erityisiä laatuvaatimuksia, kuten vaatimus kadmiumin enimmäispitoisuudesta. Niin sanotuille ETY-lannoitteille voidaan direktiivistä poikkeavia vaatimuksia kuitenkin ETA-sopimuksen mukaan asettaa ainoastaan kadmiumin suhteen. Maa- ja metsätalousministeriön hiljattain antaman päätöksen mukaan lannoitteissa sallittua kadmiumin enimmäispitoisuutta on alennettu. Fosforia sisältävissä lannoitteissa saa tällä hetkellä olla enintään 50 mg kadmiumia fosforikilossa. Ottaen huomioon raskasmetallien ja muiden haitallisten aineiden aiheuttaman maaperän saastuneisuuden Keski-Euroopassa, valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus pyrkii lain täytäntöönpanossa kaikin käytettävissä olevin keinoin muutoinkin edistämään maamme maaperän säilymistä puhtaana.

Hallituksen esityksessä on todettu, että lannoitelainsäädännön keskeisenä tavoitteena on lannoitevalmistajille asetettavien laatuvaatimusten ja niiden valvonnan keinoin vähentää lannoitteiden käytöstä ympäristöön ja ravintoketjuun aiheutuvia haittoja. Esityksessä on niistä merkittävimpana pidetty raskasmetallien keraantymistä luontoon, jota pyritään ehkäisemään muun muassa edellä selostetuilla kadmiumin enimmäispitoisuutta koskevilla säännöksillä. Lakiehdotuksen 2 §:n 2 momentin 1 kohdasta ilmenee kuitenkin, että lannoitteena käytettävät lietteet jäävät lannoitelain soveltamisalan ulkopuolelle, mikäli lietteitä käytetään sellaisenaan lannoituksessa. Maa- ja metsätalousministeriön taholta on valiokunnalle ilmoitettu, että lietteiden käyttöä tullaan sääntelemään valtioneuvoston päätöksellä. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että lietelannoituksista aiheutuvat ympäristövaikutukset selvitetään ja että ryhdytään toimiin siitä aiheutuvien haittavaikutusten estämiseksi.

Valiokunnassa on asian käsittelyn yhteydessä myös käynyt ilmi, että tällä hetkellä on epäselvää, mitkä lannoitteet ovat sallittuja luonnonmukaisessa viljelyksessä. Lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriö antaisi tarkemmat määräykset merkintöjen tekemisestä tuoteselosteisiin. Suomessa ns. luomutuotteita ei kuitenkaan ole tähän mennessä määriteltä säädoastolla. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että hallitus ryhtyy toimiin ns. luomutuotteiden määrittämiseksi. Määrittelyn yhteydessä tulee antaa tarvittavat määräykset lannoite-

valmistajien käytöstä luonnonmukaisessa viljelyksessä ja käyttöä koskevista lannoitevalmistajien tehtävistä merkinnöistä.

Valiokunnan hankkimasta selvityksestä ilmenee, että lannoitteiden maahantuonnista noin 95 prosenttia on raaka-aineiden tuontia lannoitevalmistajien raaka-aineeksi. Valmiiden tuotteiden tuonnin osuus lannoitteiden kokonaiskulutuksesta on viime vuosina ollut noin yksi prosentti. Hallituksen esityksen mukaan maahantuonnin osalta luovuttaisiin lannoitevalmistajien säännönmukaisista maahantuontitarkastuksista ja niiden sijasta lannoitevalmistajat tarkastettaisiin rajalla lähinnä pistokokein valvontaviranomaisen laatiman valvontasuunnitelman mukaisesti. Valiokuntakäsittelyn yhteydessä on tuotu esiin, että kasvin tuotannon tarkastuskeskuksen tulisi saada tullin toimesta tieto lannoitelain alaisen tavaranto maahantuonnista, jotta laitos voisi käynnistää valvontatoimenpiteet. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että säädettävää lakia täytäntöönpanossa huolehditaan viranomaisten välistä yhteistyötä koskevista järjestelyistä.

Valiokunta toteaa vielä, että sanotut pistokoetarkastukset tulisivat olemaan osa tullilaitoksen erittäin laajaa valvontakenttää. Saadun selvityksen mukaan pistokoetarkastusten määrä tulisi tullilaitoksen resurssien vähenemisestä johtuen ilmeisesti jäämään varsin vähäiseksi. Valiokunta kiinnittääkin huomiota resurssikysymykseen ja toteaa, että valvonnan järjestämiseen tulee varata riittävästi voimavaroja.

Yli 28 painoprosenttia tyyppä sisältävien ammoniumnitraattilannoitteiden maahantuonnin valvonta poikkeaisi kuitenkin edellä esitetystä. Valvontaa on yksityiskohtaisesti selostettu lakiehdotuksen 5 §:n 2 momentin perusteluissa. Perustelujen mukaan tullille tulee säännöllisesti valvomaan näiden lannoitteiden vaatimustenmukaisuutta ja pysäyttämään tavaranto siksi kunnes vaatimukset täyttyvät ja räjähtämättömyyskokeet on suoritettu. Sanottu valvontavelvollisuus edellyttää sitä, että eri valvontaviranomaiset hyvissä ajoin ennen lain voimaantuloa kartoittavat sen, missä muodossa ja millä kauppanimillä sekä mistä maista näiden tuotteiden tuonti todennäköisemmin tapahtuu. Valiokunta painottaa tältäkin osin viranomaisten välistä yhteistyötä koskevien järjestelyjen merkitystä.

Lakiehdotuksen 13 §:n 2 momentin perusteissa on todettu, että säännöksen nojalla tullaan saattamaan voimaan ETA-sopimukseen sisältyvät näytteenottoa ja analysointia koskevat lan-

noitedirektiivit, jotka poikkeavat meillä tällä hetkellä Valtion maatalouskemian laitoksen ohjeiden perusteella noudatetuista menetelmistä. Valiokunta kiinnittää asiantuntijakuulemisen perusteella huomiota siihen, että EY:n direktiiveissä esitetyt analyysimenetelmät lannoitteiden laadun toteamiseksi ovat monilta osin sellaisia, jotka Valtion maatalouskemian laitos on vanhentuneina korvannut paremmiksi todetuilla nykyaikaisemmilla menetelmillä. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että EY:n direktiiveissä analyysimenetelmille asetettavista vaatimuksista aiheutuvia vaikutuksia pyritään lain täytäntöönpanossa vähentämään ja rajaamaan siten, että lannoitteiden laadunvalvonnassa maassamme oleva analytiikan taso voidaan säilyttää. Lisäksi sopimuksen kehittämistä koskeissa neuvotteleissa tulee olla tavoitteena sopimuksen säännösten mukaisen analytiikan tason nostaminen vastaamaan maamme analytiikassa tällä hetkellä vallitsevaa tasoa.

Pykäläkohtaiset muutosehdotukset

Lannoitelain nojalla annettavia alemmanasteisia määräyksiä valmisteltaessa on ilmennyt tarvetta muuttaa lakiehdotuksen 6 ja 10 §:ään sisältyviä tuoteselosteen merkintöjä koskevia säännöksiä. Ehdotettujen säännösten mukaan maa- ja metsätalousministeriö antaisi määräykset niistä tiedoista, jotka tuoteselosteessa on ilmoitettava. EY:n lannoitedirektiivit sisältävät kuitenkin näiden pakollisten tietojen lisäksi myös vapaaehtoisesti ilmoitettavia tietoja. Edelleen direktiiveissä on säännöksiä ilmoitettavia tietoja koskevista perusteista, esimerkiksi arvojen muuntamisesta oksideista alkuaineiksi. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin toiseen virkkeeseen lisättäväksi maininnan siitä, että maa- ja metsätalousministeriö määräisi myös, mitä muita tietoja lannoitteista saa ostajalle tuoteselosteessa ilmoittaa. Lisäksi merkintöjä koskevilla jatkovalmisteluissa on ilmennyt, että kaikki EY:n direktiiveissä mainitut pakolliset ja vapaaehtoiset tiedot on tarkoitus sisällyttää tuoteselosteeseen. Tietoja, joita tuoteselosteen ulkopuolella (yhteydessä) saa olla, ei ole direktiiveissä yksilöity, mutta niiden osalta on säädetty erilaisia edellytyksiä, kuten niiden pitäminen erillään tuoteselosteen tiedoista. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa 6 §:n 1 momentin toiseen virkkeeseen myös lisättäväksi maininnan siitä, että maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa määräyksiä

tuoteselosteen yhteydessä annettavista tiedoista. Jotta maa- ja metsätalousministeriö voisi antaa määräyksiä myös tietojen ilmoittamisen perusteista, valiokunta ehdottaa asiaa koskevan uuden virkkeen lisäämistä edellä mainitun virkkeen jälkeen. Samalla valiokunta ehdottaa kolmanneksi siirtyvän virkkeen alussa olevaa sanamuotoa tarkistettavaksi.

Lakiehdotuksen 6 §:n 2 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö määräisi muun muassa tarkastuksessa todetun ravinnepitoisuuden enimmäispoikkeamat valmistajan ilmoittamasta arvosta. Valiokunta ehdottaa, että sanat "valmistajan ilmoittamasta" korvattaisiin sanoilla "tuoteselosteessa ilmoitetusta", koska valmistajan lisäksi maahantuojia ja markkinoijia voivat merkitä tietoja tuoteselosteeseen.

Maatilahallinnon organisaatiouudistuksen (HE 191) johdosta valiokunta ehdottaa, että lakiehdotuksen 9, 11—15 ja 17—21 §:n maininnat maatilahallituksesta korvataan maininnoilla uudistuksen mukaisesta viranomaisesta, joka on kasvintuotannon tarkastuskeskus.

Valiokunta ehdottaa edellä 6 §:n 1 momentin kohdalla esitettyjä muutoksia vastaavien muutosten tekemistä myös muita lannoitevalmisteita kuin lannoitteita koskevaan 10 §:n 1 momenttiin ja edellä 6 §:n 2 momenttiin ehdotettua muutosta vastaavan muutoksen tekemistä lakiehdotuksen 10 §:n 2 momenttiin.

Valiokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että lakiehdotuksen 20 §:n uhkasakkosäännös ja 21 §:n rangaistussäännös tulee yhteensopivaksi niin, ettei molempia seuraamuksia tuomittaisi samasta teosta. Lakiehdotuksen 20 §:n mukaan pakkokeinona asetettavan kiellon tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko. Lain 21 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi muun muassa lainsäädännön vastaisen tai vaatimukset täyttämättömän lannoitevalmisteen markkinointia, valmistusta tai maahantuontia koskevista seuraamuksista (sakkorangaistus). Määrätyn kiellon rikkomista ei sinänsä ehdoteta erikseen rangaistavaksi. Kiellon ja siihen liittyvän uhkasakon ja toisaalta sakkorangaistuksen määrääminen saattaisivat lakiehdotuksen mukaan tulla periaatteessa samassa tilanteessa käytettäviksi. Käytännössä tämä tulisi kuitenkin harvoin kysymykseen, koska uhkasakko on yleensä yksittäistapauksessa riittävä keino estää säännösten vastaisen tavarankiellon rikkomista. Joissakin tapauksissa, kuten jatketuissa rikoksissa, seuraamusten kohdistaminen samaan lannoitevalmisteseen saattaisi kuitenkin tulla kysymykseen. Tämän vuoksi ja otta-

en huomioon eräät Suomea sitovat ihmisoikeussopimukset (kuten Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimuksen 7 lisäpöytäkirjan 4 artikla sekä kansalais- ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus), joiden mukaan kahta rangaistusta ei tule tuomita samasta teosta, valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen 21 §:ään lisättäväksi (uusi 2 momentti) säännöksen, jonka mukaan sitä, joka rikkoo 20 §:n nojalla annetun

uhkasakolla tehostetun kiellon, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Lannoitelaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1—3 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 luku

Lannoitteiden valmistus, markkinointi ja maahantuonti

4 ja 5 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

6 §

Merkitseminen

Maahantuotavista, markkinoitavista ja markkinointia varten valmistettavista lannoitteista on annettava ostajalle kirjallisesti tuoteselosteessa maa- ja metsätalousministeriön määräämät tiedot. Maa- ja metsätalousministeriö määrää myös, mitä muita tietoja lannoitteista saa ostajalle tuoteselosteessa ilmoittaa, sekä antaa tarvittaessa määräyksiä tuoteselosteen yhteydessä annettavista tiedoista. Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa määräyksiä myös tietojen ilmoittamisen perusteista. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö määrää, mitä tietoja 2 §:ssä tarkoitetuista lannoitteena käytettäväksi kelpaavista sivutuotteista on luovutuksensaajalle tuoteselosteessa annettava.

Tuoteseloste on painettava tai kiinnitettävä pakkaukseen. Yli 100 kiloa painaviin pakkauksiin tai irtotavaraan merkinnät voidaan kuitenkin tehdä tavarana mukana seuraaviin asiakirjoihin. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset merkintöjen tekemisestä

sekä määrää tarkastuksessa todetun ravinnepitoisuuden sallitut poikkeamat tuoteselosteessa ilmoitetusta arvosta.

7 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 luku

Muiden lannoitevalmisteiden valmistus, markkinointi ja maahantuonti

8 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

9 §

Tyyppinimen ja kaupanimen vahvistaminen

Maanparannusaineen, lannoitetun kasvualustan, tyypibakteerivalmisteen tai kompostointivalmisteen maahantuojan ja valmistajan on ennen valmisteen markkinointia toimitettava sen tyyppinimi ja kaupanimi kasvintuotannon tarkastuskeskuksen vahvistettavaksi. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset niistä seikoista, jotka tyyppinimiä ja kaupanimiä muodostettaessa ja vahvistettaessa on otettava huomioon.

10 §

Merkitseminen

Maahantuotavista, markkinoitavista ja markkinointia varten valmistettavista maanparannusaineista, lannoitetuista kasvualustoista, tyypibakteerivalmisteista ja kompostointivalmisteista on annettava ostajalle kirjallisesti tuoteselosteessa maa- ja metsätalousministeriön määräämät tiedot. Maa- ja metsätalousministeriö määrää

myös, mitä muita tietoja näistä valmisteista saa ostajalle tuoteselosteessa ilmoittaa, sekä antaa tarvittaessa määräyksiä tuoteselosteen yhteydessä annettavista tiedoista. Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa määräyksiä myös tietojen ilmoittamisen perusteista. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö määrää, mitä tietoja 2 §:ssä tarkoitetuista maanparannusaineena, lannoitettuna kasvualustana tai kompostointivalmisteena käytettäväksi kelpaavista sivutuotteista on luovutuksensaajalle tuoteselosteessa annettava. Maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää sellaisten tässä momentissa tarkoitettujen valmisteita koskevien tietojen ilmoittamisen, joilla ei ole olennaista merkitystä valmisteen käyttämisen kannalta.

Tuoteseloste on painettava tai kiinnitettävä pakkaukseen. Irtotavaraa koskevat merkinnät voidaan kuitenkin tehdä valmisteen mukana seuraaviin asiakirjoihin. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset merkintöjen tekemisestä ja määrää tarkastuksessa todetun ravinnepitoisuuden sallitut poikkeamat tuoteselosteessa ilmoitetusta arvosta.

4 luku

Valvonta

11 §

Valvontaviranomaiset

Lannoitevalmisteiden valmistuksen ja markkinoinnin sekä niiden valvonnan yleinen ohjaus kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Valmistusta, markkinointia ja maahantuontia sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo kasvintuotannon tarkastuskeskus. Maahantuontia valvoo kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ohella tullilaitos.

12 §

Valtuutetut tarkastajat ja näytteenottajat

Kasvintuotannon tarkastuskeskus käyttää valvontatehtävissä apunaan tehtävään kirjallisesti valtuuttamiaan tarkastajia ja näytteenottajia. Valtuutetut tarkastajat ja näytteenottajat toimivat tehtävässään virkamiehen vastuulla.

Jos valtuutettu tarkastaja tai näytteenottaja on estynyt suorittamasta tehtävänsä, kasvintuotannon tarkastuskeskus voi määrätä jonkun esteettömän henkilön tilapäisesti suorittamaan hänen tehtäviään. Näytteen voi ottaa myös asianomainen tulliviranomainen tai poliisiviran-

omainen kasvintuotannon tarkastuskeskuksen kutakin tapausta varten erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

13 §

Tarkastukset

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksella sekä valtuutetuilla tarkastajilla ja näytteenottajilla on oikeus tarkastaa lannoitevalmisteita, valmistus- ja pakkaustiloja, varastointi- ja myyntipaikkoja, kuljetusvälineitä ja 15 §:ssä tarkoitettua tiedostoa sekä ottaa raaka-aineesta ja valmiista tuotteesta maksutta tarpeellisia näytteitä. Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi asettaa lannoitevalmisteiden maahantuontipaikkakunnille näytteenottajia. Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi lisäksi asettaa lannoitevalmisteita valmistavaan laitokseen tarkastajan.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

14 §

Ilmoitusvelvollisuus

Tässä laissa tarkoitettua lannoitevalmisteiden valmistusta, markkinointia tai maahantuontia harjoittavan elinkeinonharjoittajan sekä 2 §:ssä tarkoitettuja sivutuotteita luovuttavan elinkeinonharjoittajan on tehtävä kasvintuotannon tarkastuskeskukselle kirjallinen ilmoitus toiminnastaan. Kasvintuotannon tarkastuskeskus pitää elinkeinonharjoittajista valvontaa varten rekisteriä.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Valmistajan on varattava kasvintuotannon tarkastuskeskukselle tilaisuus tarkastuksen suorittamiseen tuotantolaitoksessa ennen toiminnan aloittamista.

15 §

Tiedosto

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Maahantuojan ja valmistajan on ilmoitettava kasvintuotannon tarkastuskeskukselle sen tarkemmin määräämällä tavalla lannoitevalmisteiden maahantuonti- ja valmistusmäärät sekä valmistukseen käytettyjen raaka-aineiden määrät.

16 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

17 §

Valvonnan tulosten julkaiseminen

Kasvintuotannon tarkastuskeskus julkaisee

valvonnan tulokset. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset tulosten julkaisemisesta.

18 §

Valvontamaksut ja palkkiot

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonnan toteuttamisesta valtiolle aiheutuvien kustannusten kattamiseksi peritään lannoitevalmisteiden valmistusta ja maahantuontia harjoittavilta elinkeinonharjoittajilta kaksi kertaa vuodessa maksu. Maksu voidaan määrätä valmisteryhmäkohtaisesti huomioon ottaen valmistus- ja maahantuontimäärät. Erityistutkimuksista *kasvintuotannon tarkastuskeskus* voi periä erillisen maksun. Maksuista on muutoin voimassa, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/92) säädetään.

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen valtuutamille tarkastajille ja näytteenottajille voidaan suorittaa tarkastuksista ja näytteenotosta palkkiota ja kustannusten korvausta. Maa- ja metsätalousministeriö määrää palkkioiden ja korvausten suorittamisesta ja perusteista.

5 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

19 §

Kielto

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulee kieltää lannoitevalmisteen maahantuonti, markkinointi, valmistus tai luovutus, jos valmiste ei täytä sille tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia. Kielto on annettava määräaikaikaisena, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on mahdollista poistaa. Kielto on viipymättä peruutettava, jos kiellon perusteena oleva puutteellisuus on poistettu tai jos sillä ei enää kiellon määräämisen kannalta ole merkitystä. Kieltoa on muutoksenhausta huolimatta

noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomaisen kiellä päätöksen täytäntöönpanoa tai määrää sitä keskeytettäväksi.

Lannoitevalmisteet, joiden maahantuonti kielletään ja joita koskevaa puutteellisuutta ei voida poistaa, on maahantuojan palautettava tai hävitettävä *kasvintuotannon tarkastuskeskuksen* hyväksymällä tavalla.

20 §

Uhkasakko

Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi asettaa 19 §:ssä tarkoitetun kiellon tehosteeksi uhkasakon.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

21 §

Rangaistussäännös

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Sitä, joka rikkoo 19 §:n nojalla annetun uhkasakolla tehostetun kiellon, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta. (uusi)

Kasvintuotannon tarkastuskeskus tekee 11 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten puolesta ilmoituksen 1 momentissa tarkoitetun rikkomuksen saattamiseksi syyteharkintaan. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä sellaisesta rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä.

(4 mom. kuten 3 mom. hallituksen esityksessä)

22 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

6 luku

Erinäiset säännökset

23—25 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja S-L. Anttila, varapuheenjohtaja Iivari, jäsenet Järviolahti, Ko-

hijoki, Polvinen, Pulliainen, Rajamäki, Riihijärvi, Rinne, Saario ja Westerlund sekä varajäsenet Jouppila ja Laakkonen.